

Complexnummer: 511526

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Velder

Aantal complexonderdelen

6

Monumentnummers van complexonderdelen

511525, 511527, 511530, 511531, 511534, 511535

Woonplaats

Liempde

Gemeente

Boxtel

Provincie

Noord-Brabant

Locatie van het hoofdobject

Velder 14, 5298 MB te Liempde

Complexomschrijving

Omschrijving

De historische buitenplaats Velder, reeds vermeld in de veertiende eeuw, stamt in de huidige vorm in hoofdzaak uit de achttiende en de negentiende eeuw. Van der Aa noemt het 'VELDER, of VELDESBOSCH (...) meest beplant met eiken-, beuken- en maste boomen en hakhout.' Het oudste onderdeel wordt gevormd door de grootschalige aanleg met sterrenbossen. Via een lange laan worden deze verbonden met het noordelijker gelegen parkgedeelte waar zich het in 1878 gebouwde huis (1), het koetshuis (3) en de dienstwoning (4) bevinden. Het park in landschapsstijl achter het huis is ontworpen door W.F. Maréchal. Zuidelijk bevindt zich een boerderij (5). Tegenwoordig (anno 1999) wordt de buitenplaats nog steeds voor jacht en landbouw gebruikt, maar worden er tevens buitenmanifestaties gehouden.

Waardering

De historische buitenplaats Velder is van algemeen belang vanwege:

- de buitenplaats bestaande uit achttiende-eeuwse sterrenbossen met functies ter vermaak en exploitatie (oorspronkelijk jacht en landbouw) en landschappelijk park uit omstreeks 1878 met voor de tijd typerende slingerivier, bosschages en diverse exotische bomen;

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- de gebouwen, die onderling en met het park functioneel en visueel samenhangen en architectuurhistorisch gezien van belang zijn vanwege bouwtype (U-vormige dienstwoning), bouwstijl (eclectische trant van het huis) enz.;
- de zeldzaamheid van achttiende-eeuwse sterrenbossen;
- de gaafheid van het geheel.

Monumentnummer*: 511525

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	24 juni 2002
Kadaster deel/nr	82747/149

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Liempde	Boxtel	Noord-Brabant

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Liempde	D			1608

Omschrijving**

Omschrijving

Het huis is in 1878 gebouwd in opdracht van het echtpaar Van Boeckel van Rumpt-van der Heyden. Het is een blokvormig huis onder een met pannen gedekt afgeplat schilddak. Het huis is in baksteen opgetrokken en voorzien van een plint. Op het dak bevindt zich een achtzijdige dakruiter voorzien van een koepeldak. De voorgevel telt vijf traveeën en is rijk gedecoreerd. Centraal bevindt zich de ingang met omlijsting en erboven een balkon, rustend op figuratieve consoles en voorzien van siersmeedwerk. Aan weerszijden van de entree bevinden zich twee fenêtres à terre voorzien van bovenlicht met afgeronde hoeken. Ze zijn gevat in een omlijsting voorzien van kuifmotief. Op de verdieping bevinden zich vensters en in het midden balkondeuren, op dezelfde wijze omlijst als de gevelopeningen van de begane grond. Ter hoogte van de onderdorpels van de vensters is een omlopende band aangebracht. De gevel wordt afgesloten met een decoratieve kroonlijst met consoles. Daarnaast heeft de gevel ook verticale accenten in de vorm van (deels geblokte) pilasters. Verder bevindt zich aan de linkergevel een grote, later toegevoegde serre met afgeronde hoeken.

Voor het huis, aan de oprijlaan, bevinden zich hardstenen palen, vroeger voorzien van kettingen.

Waardering

Het in 1878 gebouwde huis is van algemeen belang vanwege:

- het bouwtype blokvormig huis met symmetrische voor- en achtergevel; de afwisseling van verticale en horizontale accenten (hoge vensters, pilasters, omlijstingen, plint, band en kroonlijst); de eclectische detaillering, onder andere van de vensteromlijstingen met kuifmotief en afgeronde hoeken van de bovenlichten; detaillering en materiaalgebruik zijn typerend voor de bouwtijd;
- de gaafheid van het exterieur;
- de ensemblewaarden vanwege de visuele en functionele samenhang met park, oprijlaan en bijgebouwen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis

Monumentnummer*: 511527

Status rijksmonument
Inschrijving register* 24 juni 2002
Kadaster deel/nr 82748/98

Woonplaats* Liempde
Gemeente* Boxtel
Provincie* Noord-Brabant

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Liempde	D			477
Liempde	D			1525
Liempde	D			1603
Liempde	D			1604
Liempde	D			1605
Liempde	D			1606
Liempde	D			1608
Liempde	D			1613
Liempde	D			1614
Liempde	D			1633
Liempde	D			1636
Liempde	D			1630
Liempde	D			1607
Boxtel	P			404
Boxtel	P			396
Liempde	D			1637
Liempde	D			1524
Liempde	D			1578
Liempde	D			1581
Liempde	D			1251
Liempde	D			523
Liempde	D			493
Liempde	D			517
Liempde	D			1410

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Liempde	D			495
Liempde	D			1526
Liempde	D			488
Liempde	D			646
Liempde	D			1411
Liempde	D			1518
Liempde	D			485
Liempde	D			522
Liempde	D			1270
Liempde	D			1573
Liempde	D			1269
Liempde	D			475
Liempde	D			481
Liempde	D			1523
Liempde	D			645
Liempde	D			483
Liempde	D			486
Liempde	D			490
Liempde	D			470
Liempde	D			478
Liempde	D			809
Liempde	D			473
Liempde	D			528
Liempde	D			1521
Liempde	D			1577
Liempde	D			467
Liempde	D			466
Liempde	D			644
Liempde	D			469
Liempde	D			472
Liempde	D			1580
Liempde	D			810
Liempde	D			494
Liempde	D			1266

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Liempde	D			489
Liempde	D			811
Liempde	D			1202
Liempde	D			1576
Liempde	D			1401
Liempde	D			1373
Liempde	D			482
Liempde	D			471
Liempde	D			526
Liempde	D			484
Liempde	D			527
Liempde	D			474
Liempde	D			1574
Liempde	D			487
Liempde	D			1203
Liempde	D			498
Liempde	D			643
Liempde	D			476

*Omschrijving***

Omschrijving

Het zuidelijke deel van Velder bestaat uit een achttiende-eeuws complex van sterrenbossen, omringd door een dubbele rondweg met greppel. Het centrale gedeelte draagt de naam 'De Negen Dreven'. Rond dit centrum liep een tweede, grotendeels nog complete rondweg. Binnen de grote structuur van het sterrenbos zijn nog verschillende lanenstelsels met sterstructuur herkenbaar. De noord-zuid as van het sterrenbos biedt zicht op een hoek van het huis Heerenbeek. Aan deze as staat, bij de zuidelijke rand, een boerderij (5). Het gehele complex van sterrenbossen is voorzien van laanbeplantingen, ingevuld met verschillende soorten hakhout, productiebos en wei- en akkerland. De precieze invulling met groene elementen van de percelen tussen de lanen is relatief arbitrair te noemen en heeft door de eeuwen heen gewisseld zodat een benoeming van de situatie ten tijde van de bescherming niet geschiedt. Een uitloper van de lanenstructuren vormt de laan die bij het huis (1) uitkomt. Het noordelijke deel van Velder bestaat uit twee gedeeltes aan weerszijden van de oprijlaan. De oprijlaan is grotendeels beplant met een dubbele rij eiken. Het huis staat ten noordwesten van de laan en heeft naar voren een zicht op een weiland, naar achteren een zicht op het eigenlijke park. Het weiland bestaat korter dan het eigenlijke park aan de westzijde: blijkens de top. kaarten van 1895-1896/1908 en id., 1921 (uitg. 1928) was er toen nog bos. Het park is waarschijnlijk ongeveer gelijktijdig met het huis gesticht en een ontwerp van de tuinarchitect W.F. Maréchal. Het park bestaat uit een langwerpige omgracht perceel. Belangrijkste onderdeel is een slingerende vijver met ten noorden daarvan bosschages met smalle slingerpaden. Ten zuiden van de vijver is een gazon met al dan niet solitaire (rode) beuken, sequoia's, moerascypressen en andere meer of minder

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

exotische bomen. Het park is vrij open met een goed zicht vanuit het huis over de slingerende vijver naar een kleine verhoging in het westen. Op het gazon achter het huis bevinden zich een ijzeren tuinbeeld (6) en twee marmeren portretbustes (7).

Waardering

De achttiende en negentiende-eeuwse aanleg van Velder is van algemeen belang vanwege:

- het achttiende-eeuwse sterrenbos, bestaande uit een centraal sterrenbos met negen lanen, in- en aangevuld met andere lanen (en een wisselende groene invulling van de vakken tussen de lanen, deels open, deels gesloten en in zijn totaliteit afgestemd op het functioneren van de buitenplaats); het landschappelijk aangelegde park met slingerende vijver, gazon, bosschages, clumps en solitaire bomen, ontworpen door W.F. Maréchal; in de geest van de tijd is bij de aanplant gebruik gemaakt van allerlei exotische bomen; de zichtlijnen vanuit het huis over park met vijver en over het weiland aan de oostzijde;
- ensemblewaarden vanwege de functionele en visuele samenhang tussen sterrenbos, park, oprijlaan, huis en andere elementen;
- gaafheid van de parkaanleg;
- zeldzaamheid van parken van tuinarchitect Maréchal; zeldzaamheid van achttiende-eeuwse sterrenbossen op deze grote schaal.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

Monumentnummer*: 511530

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	24 juni 2002
Kadaster deel/nr	82747/21

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Liempde	Boxtel	Noord-Brabant

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Liempde	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Liempde	D			1266

*Omschrijving***

Omschrijving

Het in baksteen opgetrokken koetshuis bestaat uit een rechthoekige bouwmassa onder schilddak evenwijdig aan de weg met steekkap ter hoogte van de centrale topgevel aan de voorzijde. De symmetrische voorgevel is voorzien van een middenrisaliet met vlakke hoekpilasters, voormalige inrijdeuren en omlijste vensters.

Waardering

Het koetshuis van Velder, gebouwd omstreeks 1878, is van algemeen belang vanwege:

- het bouwtype koetshuis;
- de detaillering met hoekpilasters en omlijste vensters, vergelijkbaar met de detaillering van het huis maar eenvoudiger uitgevoerd;
- ensemblewaarden vanwege de functionele en visuele relatie met huis en park, mede vanwege de prominente ligging aan de oprijlaan.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Bijgebouwen kastelen enz.	Koetshuis(L)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 511531

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	24 juni 2002
Kadaster deel/nr	82746/183

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Liempde		Boxtel		Noord-Brabant			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Velder	17 A	A		5298 MB	Liempde		
Velder	19			5298 MB	Liempde		
Velder	21			5298 MB	Liempde		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel	
Liempde		D				1411	
Liempde		D				1410	

Omschrijving**

Omschrijving

De dienstwoning is blijkens de gevelsteen gebouwd in 1887. Het is een U-vormig gebouw van één bouwlaag onder zadeldaken. Centraal bevindt zich een woning waarvan de voorgevel is voorzien van drie traveeën, de middelste gevormd door de deur. Links en rechts bevinden zich naar achteren geplaatste lange, lage vleugels, ten dele van jongere datum. Het pand diende als koetsiers- en jachtopzienerswoning. Het is voorzien van jongere elementen zoals serres.

Waardering

De U-vormige dienstwoning van Velder, gebouwd in 1887, is van algemeen belang vanwege:

- het bouwtype U-vormige dienstwoning;
- ensemblewaarden vanwege de functionele en visuele samenhang met huis en park, mede vanwege de prominente ligging langs de oprijlaan;
- zeldzaamheid van dienstwoningen op een U-vormige plattegrond.

Hoofdcategorie	Subcategorie	Functie
----------------	--------------	---------

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Woningen en woningbouwcomplexen

Dienstwoning(K)

Monumentnummer*: 511534

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	24 juni 2002
Kadaster deel/nr	82746/156

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Liempde	Boxtel	Noord-Brabant

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Liempde	D			1608

Omschrijving**

Omschrijving

Gietijzeren beeld van een jonge, in korte tuniek gehulde Bacchus, in de hand een druiventros. Het beeld heeft een ronde voet en staat op een natuurstenen sokkel. Het bevindt zich achter het huis (1) en stamt uit de tweede helft van de negentiende eeuw.

Waardering

Het beeld is van belang vanwege:

- schoonheid;
- materiaalgebruik, het relatief zeldzame gietijzer;
- de associaties die een Bacchusbeeld oproept bij het landelijke leven op een buitenplaats;
- ensemblewaarden vanwege de visuele samenhang met huis en park.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Tuinbeeld

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 511535

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	24 juni 2002
Kadaster deel/nr	82746/123

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Liempde	Boxtel	Noord-Brabant

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Liempde	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Liempde	D			1575

*Omschrijving***

Omschrijving

Twee negentiende-eeuwse in marmer uitgevoerde borstbeelden uit de achttiende eeuw, geplaatst op hardstenen sokkels. Ze bevinden zich op het gazon achter het huis (1).

Waardering

De twee achttiende-eeuwse borstbeelden met sokkels zijn van algemeen belang vanwege:

- schoonheid;
- materiaalgebruik (marmer/hardsteen);
- ouderdom;
- ensemblewaarden vanwege de visuele samenhang met huis en park.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Tuinbeeld

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument